

16
ROČNÍK 16

16. února 2007

V ČÍSLE:

Přednáška významného absolventa UP: Jiří Pavlica • Klub absolventů a příznivců UP ukončil svou činnost • Pomoc na Haiti má první hmatatelné výsledky

Pověst virtuózního houslisty, jenž svými strhujícími výkony získává obdiv odborné i široké veřejnosti doma i ve světě, potvrdil P. Šporcl i před olomouckým, převážně univerzitním publikem 9. 2. v Sále Moravské filharmonie Olomouc – Redutě. „Koncert pro univerzitu“, na němž vystoupil spolu s MFO, se tak stal jedním z nejvýraznějších mezníků oslav 60. výročí otevření Univerzity Palackého v Olomouci, k jehož příležitosti byl pořádán.

-red-, foto z generální zkoušky -tj- ▶

Světově uznávaný odborník přednášel na UP

■ Univerzitu Palackého navštívil v minulém týdnu prof. V. Órdog z Univerzity of West Hungary (Mosonmagyaróvár, Maďarsko). Z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka převzal 9. 2. medaili Za zásluhy o rozvoj UP

Prof. V. Órdog, děkan Fakulty zemědělských a potravinářských věd shora uvedené univerzity, dlouhodobě spolupracuje s pracovníky Přírodovědecké fakulty UP (Laboratoří růstových regulátorů a Katedrou botaniky) a Ústavem experimentální botaniky AV ČR. Byl to právě prof. V. Órdog, kdo výrazně napomohl rozvoji studií mikrořas ve vztahu k produkci rostlinných hormonů, zároveň je i jedním z prvních vědců na světě, jež se začali zabývat využitím mikrořas jako biohnojiv v zemědělství, ale i jako producentů různých biologicky aktivních látek. Prof. V. Órdog je významným odborníkem v oblasti kultivace, charakterizace a produkce mikrořas, založil jednu z největších řasových sbírek ve světě v Mosonmagyaróváru. V této oblasti je jeho recenze a vědecká činnost v České republice i vysoce hodnocena. V průběhu své návštěvy olomoucké univerzity přednášel o významu řas pro produkci nenasycených mastných kyselin.

-map-, foto -tj-

Desáté Olomoucké onkologické dny

■ Jubilejní X. olomoucké onkologické dny, zaměřené na problematiku léčení nádorů hlavy a krku, se konaly ve dnech 8. a 9. 2. ve velké posluchárně Teoretických ústavů LF UP.

Hlavním organizátorem symposia byla Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie FNO a LF UP ve spolupráci s Českou společností maxilofaciální chirurgie, Slovenskou spoločnosťou maxilofaciálnej chirurgie a Oblastní stomatologickou komorou v Olomouci. Symposium se konalo pod záštitou děkana LF UP prof. Z. Koláře, CSc., a ředitele FN o doc. J. Vomáčky, Ph.D. Dvaadvacetí přednášek, jejichž autory byli specialisté z předních pracovišť České i Slovenské republiky, se zúčastnilo více než sto posluchačů. Stejně jako v jiných letech byl odborný program zaměřen na tematiku diagnostiky a léčby nádorů dutiny ústní, obličeje a krku z pohledu maxilofaciálních chirurgů, otorinolaryngologů a plastických chirurgů.

V prvním bloku přednášek zaujala úvodní řeč prof. Bildera (Brno) věnovaná psychologickému při-

stupu lékaře k nemocnému při sdělování onkologické diagnózy. Další přednášky byly zaměřeny na současné trendy nechirurgické léčby nádorů hlavy a krku, úskalí histopatologické diagnostiky nádorů slinných žláz a rekonstrukční postupy v onkochirurgii. Následovala sdělení zaměřená na problematiku léčby cévních malformací a hemangiomů a lymfoepiteliálních lézí slinných žláz. Výsledkem spolupráce mezi Klinikou ústní, čelistní a obličejové chirurgie a Hematoonkologickou klinikou FNO byla prezentace metodiky stanovení hladiny neutrofilů ve slině při hodnocení úspěšnosti transplantace kostní dřevě.

Druhý den symposia byl v dopoledních hodinách zahájen přednáškou olomouckých otorinolaryngologů o nádorech zevního zvukovodu. Nový pohled na terapii karcinomu jazyka ve smyslu radikality jejich chirurgického ošetření přinesli pražští kolegové. Možnost využití nových metod při uzavěru oroantrálních a oronazálních komunikací po resekcích maxily byla předmětem sdě-

Dokončení na str. 2

Za výstavou do Uměleckého centra UP aneb Textil – jinak

■ Až do konce února vystavují studenti Katedry výtvarné výchovy PdF UP v Galerii Podkroví v Uměleckém centru UP svá díla vzniklá ve výuce textilní tvorby. Instalace těchto děl, jejímž garantem je PaedDr. T. Šteiglová, je ukázkou narušení tradičního pohledu na textilní materiál a textilní techniky.

Celá řada studentských prací vypovídá o tvořivosti a hravém přístupu k tvorbě. Jednotlivé „textilní etudy“ navíc poskytují i zamyšlení nad výpovědí textilního materiálu v jeho symbolické rovině, představují kreativní proměny jak materiálů, tak postupů.

Textilní miniatury v ploše i v prostoru jsou ukázkou vážnější práce s obsahem – schránky, lapače, malé příběhy nebo proměny reality, reprezentuje celá řada nápaditých prací. Část instalovaných artefaktů se vztahuje k člověku a ozvláštňování těla, větší textilní projekty jsou pak výstupem prací studentů z ateliérové tvorby a vycházejí z komunikace mezi přírodou a člověkem.

-red-, foto -tj-

Přednáška významného absolventa UP: Jiří Pavlica

■ Rektor UP potvrdil výběr odborné komise, která doporučila poctit přednesením výroční přednášky významného absolventa UP J. Pavlicu.

J. Pavlica, který v letech 1973–1978 studoval na Filozofické fakultě UP hudební vědu a teorii kultury, stojí od roku 1978 v čele hudebního souboru *Hradištan*. Vlivem jeho uměleckého vedení se původně folklorní kapela a její dramaturgie proměnila v alternativní seskupení, spojující se samozřejmou bravurou různé hudební žánry a proudu a je právem považována za originální fenomén české kulturní scény.

J. Pavlica má na svém kontě bohatou hudební diskografii a je držitelem řady ocenění odborných kruhů i několika zlatými deskami za nejprodávanější alba. Spolupracuje s řadou vynikajících interpretů a souborů, jako

např. s Komorním orchestrem Leoše Janáčka, AG Flekem, Spirituálem kvintetem, Bambini di Praga aj. Uplatňuje se rovněž jako autor filmové a divadelní hudby a jeho snahy jsou zaměřeny i k volné soudobé tvorbě (více viz www.hradistan.cz).

Na svém posledním CD se jeho skladbou *Missa brevis pastoralis* prezentuje smíšený komorní sbor Ateneo UP pod vedením sbormistra doc. P. Režného z Katedry hudební výchovy PFF UP.

Přednáška J. Pavlici se bude konat **26. 4. 2007** v Regionálním centru Olomouc. Podle předběžného jednání bude doplněna hudebními ukázkami; v den přednášky bude rovněž, jak se již stalo tradicí, k dispozici publikace textu.

-red-

Ze zasedání Vědecké rady UP

■ Na zasedání Vědecké rady UP, které se konalo 5. 2. ve velké zasedací síni Rektorátu UP, byly schváleny návrhy na jmenování profesorem **doc. B. Klejduse, Ph.D.** (vedoucí laboratoře LC, LC-MS Ústavu chemie a biochemie MZLU v Brně), pro obor Analytická chemie (návrh PFF), **doc. J. Kleina, Ph.D.** (I. chirurgická klinika FNO a LF UP), pro obor Chirurgie (návrh LF), a **doc. M. Duška, Dr.** (Katedra optiky PFF UP), pro obor Optika a optoelektronika (návrh PFF). Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

Vědecká rada UP dále schválila žádost Filozofické fakulty UP o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Andragogika a žádosti o akreditaci devíti oborů Přírodovědecké fakulty UP pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. Schválené žádosti budou postoupeny akreditační komisi MŠMT k dalšímu řízení.

Schváleny byly rovněž dva návrhy Právnické fakulty UP na udělení **čestného titulu doctor honoris causa prof. W. Poschovi**, děkanovi Právnické fakulty KFV v Grazu, a **prof. V. Davidovi, DrSc.**, členu Katedry mezinárodního a evropského práva PF UP v Olomouci.

-red-

Klub absolventů a příznivců UP ukončil svou činnost

■ „Co zemřelo, musí být pohřbeno,“ – těmito slovy shrnul návrh na zrušení Klubu absolventů a příznivců UP jeden z jeho zakladatelů, emeritní profesor UP M. Komárek, při jednání Valného shromáždění tohoto občanského sdružení 9. 2. ve velké zasedací síni Rektorátu UP. Předsedkyně klubu prof. D. Nezvalová v jeho průběhu krátce shrnula historii jeho vývoje a připomněla rozhodnutí, které vzešlo z jednání 10. 2. 2006, na němž byl tento krok jednoznačně podpořen. Jako hlavní důvod zániku KAP uvedla především nízkou efektivitu práce klubu, vyplývající z nedostatku personálního zázemí i odborných kompetencí k vedení komunikace s absolventy. Současně zdůraznila, že některé z aktivit, které vyplývaly z poslání Klubu absolventů, byly postupem času paralelně realizovány univerzitou (např. Přednáška významného absolventa) a překrývaly se. Podle jejich slov se olomoucká univerzita bude schopna věnovat oblasti práce s absolventy na jiné, profesionálnější vedené bázi. To potvrdil i dr. T. Hrbek, který jako aktuální příklad uvedl vytvoření webového portálu absolventů na UP, sloužící jako produkt na míru připravený ke komunikaci s bývalými studenty UP. Informace o dosavadním fungování portálu absolventů uvedla autorka jeho softwaru dr. B. Reháková a poskytla i přehled dalších, aktuálně připravovaných služeb. Podle jejich slov se v průběhu prvních šesti měsíců

na portál zaregistrovalo přibližně 600 absolventů UP, kteří využívají jak možnosti komunikace se svou alma mater, tak i ke kontaktům mezi sebou. Jak v této souvislosti uvedl prorektor UP pro vnější vztahy J. Důr, další rozvoj komunikace univerzity s jejími absolventy bude patřit k úkolům vznikajícího oddělení vnějších vztahů UP, jež spolu s využitím dosavadních výsledků práce v této oblasti a ve spolupráci s úsekem vnitřních vztahů a Profesním poradenským centrem UP bude usilovat o vytvoření jak ucelené databáze absolventů, tak i celistvé koncepce práce s nimi. Využit bude přitom především jeden z rozvojových projektů UP zaměřený na optimalizaci některých slabších stránek UP.

Účastníci Valného shromáždění poté jednomyslně odhlasovali zrušení Klubu absolventů UP a zmocnili dr. T. Hrbka, aby jako likvidátor postoupil návrh na zrušení Ministerstvu vnitra ČR. Majetek klubu bude převeden na UP s cílem vytvořit počáteční fond pro práci s absolventy.

Vznik Klubu absolventů a příznivců UP se datuje do začátku 90. let minulého století, v jejichž průběhu byl postupně ustaven jako nezávislé, dobrovolné, nepolitické sdružení, jehož prostřednictvím měly být posilovány vztahy mezi Univerzitou Palackého a jejími absolventy.

-mav-

Welcome party pro zahraniční studenty

■ Ve Studentském klubu Konvikt se 9. 2. sešli noví zahraniční studenté programu Erasmus. „Welcome party“ pro ně uspořádal Spolek studentů FF UP ve spolupráci s nezávislou studentskou organizací Erasmus Student Network Olomouc (dále jen ESN UP Olomouc).

ESN je organizací, jež podporuje studentské mobility. Sdružuje evropské studentské kluby, které se starají o studenty během jejich studia v zahraničí. Studium těchto studentů se většinou uskutečňuje v rámci programu Erasmus – Sokrates, během něhož se domácí i zahraniční studenti mohou účastnit připraveného programu. Ten zahrnuje jak kulturní, tak společenské a sportovní akce. Od ledna 2005 byla sekce ESN UP Olomouc přijata za nezávislého členu mezinárodní studentské organizace ESN, která se svými 130 členy pokrývá celou Evropu a pracuje se zhruba 60 tisíci studenty.

Více na www.esnup.upol.cz a www.esn.org.

-red-, foto -ml-

Pomoc na Haiti má první hmatatelné výsledky

■ V nedávných dnech se vrátila humanitární mise z Haiti – z místa, kde se již několik let snaží zmírnit zoufalou kvalitu života místních lidí páter R. Musil, mj. absolvent Cyrilometodějské teologické fakulty UP. V jeho aktivitách mu po léta vydatně pomáhá zábrežská farnost, Arcidiecézní charita Olomouc i Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje, jejímž spoluzakladatelem je Univerzita Palackého. *K cestě na Haiti nás vedlo několik důvodů. Vidět, do jaké míry jsou naše snahy o pomoc této chudé zemi úspěšné, a podepsat smlouvu s kongregací oblátů na Haiti o rozšíření projektu Adopce na dálku – Haiti. Třetím důvodem naší cesty bylo zjišťování dalších možností, jak pomoci lidem na Haiti*, řekl V. Keprť, ředitel Arcidiecézní charity Olomouc, který byl na Haiti poprvé. *Ve srovnání se začátky je v Baie de Henne viditelný jakýsi pokrok*, dodal doc. P. Nováček z UP. V Baie de Henne (Zátoce slepic) je v současné době již částečně dokončena stavba školy, v osmi nových třídách se učí 250 dětí. V oblasti je vybudována i nová studna na solární pohon, takže vesnice má konečně to základní pro život – vodu. Stavi se také kantýna, kde se vaří pro děti. *Jedno jídlo denně ve škole je často jediné, co dostanou, některé děti přicházejí často i ve dnech, kdy se neučí, v naději, že něco dostanou, a to chodí až 10 km pěšky*, komentoval pak situaci ještě V. Keprť.

▲ *Z ostrova Hispanola, z Haiti přijela do ČR i dvojice řádových sester. Součástí jejich nabitého programu byla i beseda se studenty Vysokoškolského katolického hnutí v čajovně Centra Aletti*

Situace na Haiti je všeobecně označována termínem *Chudoba života*. Haiti má navíc smůlu – není totiž mezi prioritními zeměmi, jimž ČR a vůbec Evropa poskytuje rozvojovou pomoc. Mělo by patřit do oblasti zájmu USA, ale protože pro ně není hrozbou, leží i mimo jejich pozornost.

Kněz R. Musil je členem řeholní Kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné (OMI). Tato kongregace působí celosvětově a vysílá své lidi na misie do nejhorších míst. Již před časem se tento absolvent olomoucké univerzity vyjádřil, že na drsné životní prostředí v této „Africe Latinské Ameriky“ připraven byl a že ve svém působení na Haiti spatřuje smysl života.

-ij-, -map-, foto -tj-

Desáté Olomoucké...

Dokončení ze str. 1

lení brněnských maxilofaciálních chirurgů. S příznivým ohlasem se setkala také přednáška zaměřená na problematiku výživy onkologicky nemocných, prezentovaná kolegy z Ústí n. L. Přednášky vyvolaly bohatou výměnu názorů, která probíhala v uvolněné, přátelské atmosféře.

Jako každoročně byl součástí symposia i společenský večer v hotelu Flora. Poděkování organizátorů patří i sponzorům z řad farmaceutických firem, výrobců zdravotnické techniky, stavební techniky a potravinářských výrobků, bez jejichž finančního přispění by se tato akce mohla jen stěží uskutečnit.

MUDr. K. Chytilová, asistentka kliniky ÚČOCH LF UP

Workshop k laparoskopickým postupům v urologii

■ Odstranění ledviny postižené nádorem nebo její části metodami, které jsou pro pacienta mnohem šetrnější než klasická chirurgická operace, to byla hlavní náplň dvou denního workshopu na téma *Laparoskopická radikální nefrektomie a laparoskopická resektce ledviny*, který na 7. a 8. 2. připravila Urologická klinika LF UP a FNO. Urologové z Opavy, Zlína, z Českých Budějovic či slovenského Trenčína mohli přímo na sále sledovat laparoskopické operace, při nichž velký chirurgický řez nahrazují pouze tři až čtyři vpichy pro pracovní nástroje a kameru. Podle informací přednosty kliniky doc. V. Študenta, Ph.D., je tento postup pro pacienta mnohem výhodnější – zkracuje se při něm totiž délka rekonvalescence i o několik týdnů. Délka samotného operačního výkonu je přitom stejná nebo dokonce kratší.

Urologická klinika LF UP a FNO zavedla používání laparoskopických operací ledvin a nadledvin před osmi lety a ročně jich provede kolem 40; v České republice jsou tyto výkony prováděny v několika centrech, na Moravě je však realizuje pouze olomoucká klinika.

-eh-, -red-

Třetí moravské lymfomové sympozium

■ Hemato-onkologická klinika LF UP ve spolupráci s Nadací Haimaom, Lymfom Help, o. s., a Roche, s. r. o., uspořádala 2. 2. v Uměleckém centru UP 3. *moravské lymfomové sympozium*, tentokrát na téma „Moderní diagnostika a léčba lymfoidních neoplázií“. V jeho průběhu se ve filmovém sále UC UP uskutečnilo také *Setkání pacientů, jehož účastníkem byl mj. i přednosta Hemato-onkologické kliniky LF UP prof. K. Indrák, CSc.*

-red-, foto -tj-

Celé Česko čte dětem – a také studenti UP

■ Miss České republiky roku 2006 R. Langmanová zahájila 9. 2. v prostorách Dětské kliniky LF UP a FNO olomouckou část projektu *Celé Česko čte dětem*. Byla tak první, kdo v rámci uvedeného projektu četl malým pacientům v olomoucké Fakultní nemocnici. Každý pátek budou ve čtení pokračovat studenti Filozofické a Pedagogické fakulty UP.

Hlavním cílem projektu je povzbudit u rodičů – a nejen u nich – zájem o čtení dětem a dostat hlasité čtení do každodenního programu rodiny a školy. Chceme touto kampaní sdílet, jak je čtení dětem prospěšné a důležité. Naši cílovou skupinou jsou rodiče a jejich děti od 0 do 16 let. Projektu vévodí heslo „*Čtème svým dětem 20 minut denně*“, jež vyjadřuje naši snahu o obnovu tradičních hodnot v životě rodiny, řekla Mgr. E. Kátrušáková, ředitelka obecně prospěšné společnosti *Celé Česko čte dětem*.

Podobné velmi úspěšné akce propagující čtení probíhají i v jiných evropských zemích. Mezi prvními, kdo svým jménem zaštil tuto krásnou ideu, je prof. J. Jařáb.

(Více na www.celeceskoctedetem.cz)

-eh-, -map-

Sympozium pořádané na počest doc. Libora Pechy, CSc.

■ Dne 17. 1. 2007 se v aule Pedagogické fakulty UP uskutečnilo sympozium s názvem *J. Korczak a A. S. Makarenko – osobnosti sociální pedagogiky*, věnované českému makarenkologovi a vysokoškolskému učiteli Univerzity Palackého, doc. L. Pechovi, CSc., k jehož nedožitým osmdesátým narozeninám. Pořadatelem sympozia byla Katedra pedagogiky s celoškolskou působ-

ností a olomoucká pobočka České pedagogické společnosti. Symposia se zúčastnili kromě místních také hosté z Prahy, Ostravy, Brna, Zlína, Pardubic, Hradce Králové, Prostějova i z Banské Bystrice.

Cílem sympozia bylo společně s pedagogy a studenty připomenout život, dílo a poselství významných osobností sociální výchovy první poloviny 20. století, J. Korczaka a A. S. Makarenka. A to jak pro současnou, tak i budoucí teorii a praxi výchovy, která by obohacovala lidskou dimenzi pedagogického myšlení, citění a jednání.

Sympozium moderoval předseda olomoucké pobočky České pedagogické společnosti a člen Katedry pedagogiky s celoškolskou působností PhDr. A. Bůžek, Ph.D. Program sympozia byl rozdělen do dvou částí. V první části zazněly hlavní referáty, ve druhé části proběhla diskuse směřovaná k hlavním referátům a k vymezeným oblastem (Člověk v sociálních prostředích, Vychovatel ve školských zařízeních, Autor a jeho pedagogické a spisovatelství kvality).

Součástí sympozia byla i expozice knih věnovaná J. Korczakovi, A. S. Makarenkovi a L. Pechovi.

Jako první vystoupil se svým referátem PaedDr. J. Haškovec, který porovnával vztah J. Korczaka a A. S. Makarenka k pedagogice, jejich názory a přínos pro pedagogickou vědu. Vyzdvihl i významný čin L. Pechy z roku 1969, který zpochybnil do té doby známý životopis A. S. Makarenka. Jednalo se o objevení jeho bratra Vitalije. O životě, díle a filozofii výchovy J. Korczaka hovořila Mgr. A. Bystrzycká. Neopomněla připomenout problematiku dětských práv a ve své prezentaci přítomně seznámila s jedním z Korczakových žáků, I. Celnikierem, malířem dosud žijícím v Paříži.

Na vystoupení Mgr. A. Bystrzycké navázal prof. K. Rydl, CSc., který uvedl tři základní pilíře Korczakova výchovného systému a zamýšlel se nad jejich aktuálností. Rozvedl Korczakův přístup k dětem, jeho pedagogiku respektu a uvažoval o jejím začlenění do současného proudu tzv. zážitkové pedagogiky.

Doc. J. Šturma se zaměřil na výchovný systém A. S. Makarenka, jeho místo ve společenském systému a nastínil i možnosti využití Makarenkova díla v současnosti. J. Korczaka označil za ideového zakladatele dětských parlamentů a o L. Pechovi se vyjádřil jako o neobyčejném člověku, jehož práce si velmi cenil.

A. Pavlov, CSc. mluvil o A. S. Makarenkovi tak, jak ho v knize „*Krutá poema*“ vyličil sám autor L. Pecha. Zmínil se o životě L. Pechy a jeho originalitě zpracovat životopis A. S. Makarenka poutavým a zároveň objektivním způsobem. Zdůraznil rovněž nebojácnost L. Pechy v dobách minulého režimu, ve kterých o tomto významném pedagogovi otevřeně hovořil.

Osobnost L. Pechy připomenul též jeho dlouholetý přítel prof. J. Maňák, CSc. Vzpomínal na první setkání s L. Pechou, na jeho vřelý vztah k přírodě, jeho tvůrčí bádání a celoživotní zájem o život a dílo A. S. Makarenka. V závěru řekl, že nejenom Makarenkův, ale i Pechův odkaz pro nás může být inspirací, výzvou a příkladem k následování.

Jako poslední se svým referátem vystoupil PhDr. O. Jíra, žák doc. Libora Pechy, který mluvil o pedagogické práci A. S. Makarenka, dotkl se problému delikventních dětí, se kterými se A. S. Makarenko setkával, upozornil na časté zaměňování pojmů deviantního jednání a patologického chování, uvedl některé odlišnosti a shody týkající se vymezení problému delikvence a možností zásahu v době, ve které žil A. S. Makarenko a době současné.

Po skončení hlavních referátů se rozpoutala diskuse, do které se zapojili nejenom pedagogičtí pracovníci, ale i doktorandi. Mnozí z doktorandů slyšeli o J. Korczakovi a A. S. Makarenkovi poprvé, a tak uvítali, že se o jejich životě i filozofii výchovy dozvěděli plno nových informací a podnětných myšlenek, z nichž některé jsou aktuální i dnes.

Cíl sympozia se podařilo naplnit, nezbyvá než se těšit na další setkání.

Mgr. P. Macháčková,

Mgr. M. Halušková, Katedra pedagogiky s celoškolskou působností PdF UP, foto -tj-

Loučení s kancléřem, vítání s kancléřem

■ S funkcí kancléře UP, kterou zastával 16 let jako její první představitel, se 31. 1. rozloučil PhDr. T. Hrbek. Pozval si k tomu své dosavadní podřízené, aby jim poděkoval za dobrou spolupráci a kolegiální vztahy a aby je zároveň seznámil se svým dalším působením ve službách olomoucké univerzity, které je od 1. 2. zaměřeno na oblast vnitřních vztahů UP. Setkání, jehož se zúčastnil také nový kancléř UP PhDr. R. Hladký, bylo uvedeno předáním upomínkového daru od „zarmoucených pozůstalých“ zaměstnanců Rektorátu UP; ty při této příležitosti zastoupili Bc. M. Hronová, redaktorka *Žurnálu UP*, a JUDr. L. Antonů z právního oddělení UP.

-red-, foto -dan-

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Eurocentrum Olomouc ve spolupráci s Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy pořádá
seminář pro pracovníky z oblastí vzdělávání dospělých
Program GRUNDTVIG
Evropská spolupráce
v oblasti vzdělávání dospělých

Na semináři se dozvíte o novém evropském programu celoživotního učení; co je program Grundtvig; jaké možnosti Grundtvig nabízí pro instituce a jednotlivce; jak a kdy podat žádost o grant z programu Grundtvig. Dále pak získáte inspiraci na základě příkladů dobré praxe, prostor na vaše otázky, informační materiály o dalších programech, které nabízí Národní agentura pro evropské vzdělávací programy.

KDY: pondělí 26. 2. 2007 od 15:00 hod.

KDE: Audiovizuální centrum UP, Knihovna UP, Biskupské nám. 1, Olomouc.

Blíží informace a rezervace: Eurocentrum Olomouc, Biskupské náměstí 1, 771 11 Olomouc; tel.: 585 631 250, fax: 585 631 252, e-mail: skyba@euroskop.cz, www.euroskop.cz/eurocentrum.olomouc.

Vstup na seminář je zdarma. V případě volných míst vstup možný i bez předchozí rezervace.

Univerzita Palackého si Vás dovoluje pozvat na

REPREZENTAČNÍ PLES UP

který se bude konat v rámci oslav
60. výročí otevření Univerzity Palackého
v sobotu 24. 2. 2007

**v prostorách Regionálního centra Olomouc
na Jeremenkově ulici.
Začátek v 19 hodin.**

K tanci a poslechu hrají
skupina L.I.F. (sál Pegasus), Jazz Dog Open
(Restaurace), Cimbálová muzika Primáš (Atrium).

Program:
Předtančení - Ukázky společenských tanců –
Akrobatický rokenrol – Tombola.
Moderuje Jakub Železný.

Vstupenky jsou v prodeji od 5. 2. 2007
v Konferenčním servisu UP, Biskupské nám. 1,
tel. 585 631 054 a na všech fakultách UP.

Vstupné 250 Kč včetně místenky.
Studentské vstupné 150 Kč včetně místenky.
Změna programu vyhrazena.

Děkan Přírodovědecké fakulty UP
vyhlašuje pro studenty a zaměstnance

Soutěž o nejlepší výtvarný návrh s tématem

„Přání k narozeninám“.

Podmínky účasti v soutěži: do soutěže může být přihlášen pouze vlastní návrh studenta nebo zaměstnance Univerzity Palackého; formát návrhu musí být zpracovatelný jako přání do čtvercové obálky; autor musí souhlasit s použitím výtvarného návrhu jako oficiálního přání PřF UP.

Termín uzavěrky přihlášek je 9. 3. 2007.

Autor nejlepšího návrhu obdrží finanční ocenění ve výši 3 000 Kč formou mimořádného stipendia (studenti) nebo odměny (zaměstnanci) a třídnění po být pro dvě osoby ve fakultním rekreačním zařízení v Karlově.

Více informací viz: <http://www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf/>.

UNIVERZITNÍ PRACOVNÍŠTĚ INFORMUJÍ

Informační portál Fakulty tělesné kultury UP

(Ohlédnutí za prvními čtyřmi měsíci provozu)

Informační portál byl poprvé otevřen veřejnosti 1. 10. 2006 a za čtyři měsíce provozu se vyprofiloval jako jedno z významných médií pro podporu vnitřní i vnější komunikace na FTK UP.

Informační portál vznikl z potřeby mít k dispozici otevřenou komunikační platformu, která slouží potřebám fakulty – kateder, oddělení, je realizována na domácí půdě fakulty.

Hlavním úkolem portálu je informovat pracovníky FTK o novinkách, inovacích, zajímavých vědeckých projektech, důležitých změnách, spojených s provozem fakulty.

Mimo jiné informuje o důležitých akcích fakulty, významných projektech (ESF, FRVŠ aj.), o průběhu realizace nových vědeckých center (Centrum kinantropologického výzkumu), významných konferencích (např. *Pohyb a zdraví 2007*, *Těloolomouc 2007*, *Konference plná barev 2007*), ale také problémech spojených s provozem a výukou na fakultě.

Portál FTK je otevřeným médiem, umožňuje tedy akademické i neakademické obci FTK komentovat zveřejněné příspěvky, kriticky o problémech diskutovat a hledat řešení. Že se tak opravdu děje, lze sledovat v množství článků (*Rekonstrukce curricula na FTK UP*, *Diplomové a bakalářské práce – řeči kontra skutečnost*, *Organizace školního roku – konec výkřiků do tmy?*! apod.).

Věříme, že Portál FTK bude i v budoucnu významným médiem pro podporu propagace činnosti fakulty a také nástrojem, který umožní pročistit dění na fakultě a pozitivně ovlivnit vnitřní komunikaci katedry.

Pro ty, kteří ještě Portál FTK nenavštívili – naleznete jej na adrese <http://portalftk.upol.cz>.

Za Portál FTK UP Mgr. K. Kopecký, Ph.D., šéfredaktor Portálu FTK, Mgr. R. Slachta, Ph.D., proděkan pro rozvoj a vnější vztahy FTK UP

Akce Britského centra Knihovny UP

Semináře CAE Skills

V letošním roce budeme pořádat ve spolupráci s British Council sérii seminářů CAE Skills pro učitele připravující studenty na zkoušky CAE. Semináře budou probíhat vždy v sobotu od 9 do 12.30 hod., povede je kvalifikovaný školitel British Council. Semináře jsou zdarma, počet míst je omezen, předběžné rezervace možné na bc@upol.cz.

Mixed Ability Classes

Ve čtvrtek 1. 3. v 15 hod. pořádáme seminář pro učitele základních škol, který povede Z. Otrubová, ELT konzultant Pearson Longman ČR. Vstup volný, akreditace MŠMT, účastníci obdrží certifikát o účasti. Předchozí rezervace nutná.

Reading the City

Seminář Mgr. M. Čaňkové organizovaný ve spolupráci s British Council se koná ve čtvrtek 8. 3. v 15 hod. READING THE CITY je interaktivní seminář, ve kterém budeme mapovat některé z jevů a situací spojených se životem v moderním městě. Součástí semináře budou další doplňující materiály – novinové články, fotografie, výtvarná díla, hudba, písně a příběhy konkrétních lidí hledajících ve městě nové možnosti. Vstup volný, předchozí rezervace nutná.

Cambridgeské zkoušky nanečisto

Ve spolupráci se vzdělávací agenturou Moravian English College pořádáme v sobotu 10. března v 9 hod. Pod vedením zkušených odborníků si vyzkoušíte všechny části zkoušky (včetně poslechu a interview) za podmínek odpovídajících skutečné zkoušce. Výsledky obdržíte do dvou dnů. Přesný časový harmonogram a místo konání závisí na počtu přihlášených. Vyzvedněte si, prosím, přihlášku v knihovně BC nebo o ni požádejte na bc@upol.cz. Uzávěrka přihlášek je v úterý 6. 3. Počet míst omezen, doporučujeme včasnou rezervaci!

Motivate to Educate

Ve čtvrtek 12. 4. v 15 hod. pořádáme seminář pro učitele základních a mateřských škol, který povede Z. Otrubová, ELT konzultant Pearson Longman ČR. Vstup volný, akreditace MŠMT, účastníci obdrží certifikát o účasti. Předchozí rezervace nutná.

Getting them to 'Chit Chat' in English

Ve čtvrtek 19. 4. v 15 hod. pořádáme seminář pro učitele základních a mateřských škol, který povede N. Moir, specialista na výuku angličtiny pro děti spolupracující s Oxford University Press. Vstup volný, akreditace MŠMT, účastníci obdrží certifikát o účasti. Předchozí rezervace nutná.

Změna klimatu – Město bez emisí

Změna klimatu ovlivňuje životní podmínky lidí na celém světě. Co o ní víme? Jaké budou její důsledky? MĚSTO BEZ EMISÍ je celosvětová kampaň British Council, jejíž cílem je inspirovat mezinárodní diskusi o změně klimatu. V rámci této kampaně nabízí také knihovna dvě desítky odborných a beletristických titulů zabývajících se tímto celosvětovým fenoménem.

Novinky ve fondu BC KUP

Od ledna 2007 odeberáme týdeník *Sunday Times Magazine* a měsíčník *Sound and Sight* zabývající se filmem. Rozšířili jsme kolekci anglických komiksů a nově nabízíme anglicko-českou publikaci *Job Interview; Jak se připravit na přijímací pohovor* (s ukázkami na DVD) a *Anglický nápadníček pro výuku dětí s dyslexií* (OUP).

Informace o akcích BC KUP e-mailem

Pokud chcete dostávat pravidelné informace o činnostech BC e-mailem, přihlaste se, prosím, odesláním prázdného e-mailu na adresu BritskeCentrum-subscribe@yahoo.com.

Mgr. E. Zuntychová

Pozvánka na stálý výzkumný seminář z matematické statistiky

Na Katedře matematické analýzy a aplikací matematiky PřF UP byl 13. 2. 2007 zahájen stálý pracovní výzkumný seminář z matematické statistiky. Konat se bude **každý týden v úterý od 13 do 16 hod.** v matematickém pavilonu v Olomouci-Hejčíně v posluchárně č. 204. První tematický okruh je zaměřen na metody maximální věrohodnosti a asymptotické metody ve statistice. Kromě hlavního tematického zaměření se budou na semináři řešit i statistické problémy výzkumu a praxe. Seminář bude mít charakter studijní a výzkumný; nebude mít tedy podobu kurzu ani přednášek, ale bude probíhat spíše formou diskuse nad určitým problémem.

Všichni zájemci o danou problematiku a řešitelé statistických problémů jsou vítáni.

Prof. L. Kubáček, vedoucí semináře

Jubilea

Jaroslav Peprník jubilans

Profesoru PhDr. Jaroslavu Peprníkovi, CSc., je už osmdesát. Je to k nevíře, ale je tomu tak. Výrazně tak překročil magickou hranici anglickým klasikem vyměřených „sedmero věků“.

Jaroslav Peprník se narodil 11. února 1927 v Ivančicích u Brna. Jeho zprvu poklidná životní dráha se záhy začínala klikatit. Rok před maturitou nadějněho gymnazistu schválila nacistická okupační moc a poslala ho do pracovního tábora sloužícího továrně na výrobu letadel. Zkoušku dospělosti mohl složit až v září 1945. Ihned se zapsal na Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně a v roce 1949 absolvoval obory angličtina–dějepis. Hned následujícího roku dosáhl titulu doktora filozofie. Zřejmě ještě unikl bedlivé probírce tehdejších prověřkových komisí, které ze studia vylučovaly všechny, kdo neměli tolerovaný třídní původ nebo byli příliš demokratického smýšlení. Demokrat Peprník, který se nijak netajil tím, že mu je každá totalita bytostně cizí, měl na dva roky nastoupit tehdy povinnou vojenskou službu. Tři dny po promoci byl ale povolán do známých pomocných technických praporů. Stal se tak jedním z oněch černých baronů. Dva roky pracoval jako horník a další dva roky jako pomocný dělník ve vojenském stavebnictví. Díky jistému politickému uvolnění po Stalinově smrti, iniciativě jeho vysokoškolského učitele profesora Vachka a intervencí profesora Poldaufa byl vojín Peprník propuštěn do zálohy a nastoupil jako asistent na katedru germánské a anglické filologie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. I tam byl ale stále nedůvěřivě sledován stranickou vrchností, takže odborným asistentem se stal až po téměř sedmi letech. V této funkci pak setrval dlouhých třicet let. Nedobrym směrem se kyvadlo vychýlilo v letech 1968 až 1969. Peprník se

Blahopřejeme!

Při příležitosti životních jubilej obdrželi v pracovním prostředí dřívější Katedry analytické, organické a fyzikální chemie PFF UP věnoval přípravě a vývoji elektromigračních technik. V posledních letech se věnuje problematice životního prostředí.

-red-, foto -tj-

ocitl na listině těch, kdo měli fakultu pro svoje liberalistické názory opustit. Poslední kapkou byla jeho skripta srovnávající české a anglické dějiny. Končila rokem 1968 a bratrská pomoc vojsk varšavského paktu byla vyjádřena slovy: „I Kain byl bratr“. Učební text šel do stoupy a Peprník do ústraní na tehdejší katedru slovanských jazyků, kterou pomáhal zakládat. Tam směl učit anglickému jazyku začátečníky a mírně pokročilé studenty. Až teprve v roce 1990 se vrátil na katedru anglistiky a amerikanistiky a v rámci rehabilitace byl jmenován docentem anglického jazyka. Vlastní habilitační řízení pak proběhlo v roce 1997. Dva roky nato byl v roce 1999 jmenován profesorem.

Během svého působení na obou katedrách vyvinul Jaroslav Peprník nesmírně tvůrčí úsilí, které se zobrazilo ve třech oblastech: ve studiích o výrazu slova, v lexikologii a lexikografii. Jeho slovník amerikanismů se dočkal několika vydání. V souladu s tradicí Pražské lingvistické školy, jejíž anglisté věnovali pozornost i vyučování angličtině, vypracoval soubor učebních textů a učebnic, na nichž vyrostly generace anglistů. Ani režim, jemu nepříznivě nakloněný, mu nedokázal neudělit cenu za jeho Angličtinu pro filology v roce 1980. K tomu je třeba dodat angličtinu pro lékaře a jeho podstatný podíl na učebnicích angličtiny pro jazykové školy. Třetí a velmi bohatě zastoupená tematika zahrnuje velkou řadu publikací zabývajících se reáliemi anglicky mluvících zemí a srovnávajících jejich kulturu s naší. Stačí jen uvést některé knižní tituly z poslední doby: Anglie i české literatuře od středověku po rok 2000 (491 s.), Amerika očima české literatury od vzniku USA po rok 2000 (936 s.), Británie a USA. Ilustrované reálie (407 s.). Rozsáhlá je i jeho činnost recenzní a lektorská. Přitom obdivuhodná je jeho ochota pomáhat jiným vysokým i středním školám, kulturním institucím a městu, pro které pořídil stovky překladů do angličtiny.

Zařadit profesora Peprníka do nějaké vymezené skupiny tvůrčích pracovníků je obtížné. Je to anglista, filolog v tom nejširším slova smyslu s hlubokými znalostmi jazyka, ale i literatury, filmu, divadla, dějin, reálií, zkrátka všeho, co má něco společného s kulturou anglicky mluvících zemí. Je bytostně zakořeněn v anglosaské tradici. To se odráží ve způsobu jeho uvažování, komunikování a chování. Ač nerodilý Angličan, má velmi blízko k tomu, co si představujeme pod pojmem „gentleman“. Jeho vsudypřítomný úsměv, jemný humor a skromný postoj, nejlépe charakterizován slovy „Correct me, if I am wrong“, dokresluje člověka, který je spíše kulturním jevem než pouze vynikajícím a respektovaným odborníkem v oboru anglický jazyk.

Přejeme Jaroslavu Peprníkovi, vědci, oblíbenému učiteli a kolegovi k jeho životnímu jubileu vrchovatě toho dobrého, co má dnes, i do příštích let.

Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UP

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Velvyslanectví Bulharské republiky v České republice, Eurocentrum Olomouc a Informační středisko

Europe Direct pro Olomoucký kraj zvou na přednášku a besedu

Klady, záporů a výzvy vstupu Bulharska do EU.

Přednáší:

J. E. Zdravko Popov, velvyslanec Bulharské republiky v ČR.

Datum a čas: **úterý 20. 2. od 14 hod.**

Místo konání: Kaple Božího Těla, Umělecké centrum UP (Univerzitní 3).

Přednáška a beseda bude vedena v angličtině.

Přírodovědecká fakulta UP Vás srdečně zve na

Ples Přírodovědecké fakulty,

který se bude konat

v pátek 2. 3. 2007 od 20 hod.

v Regionálním centru Olomouc.

Program:

Volná skupina řízené improvizace LÍNĚ KŮŽE – Djembe; Solisté baletu Moravského divadla Olomouc; Taneční vystoupení Sportovního klubu KST QUICK Olomouc; Vystoupení studia orientálních tanců AYSUN – arabské flamengo.

K tanci a poslechu hraje hudební skupina GALAXY, Tradicional Dixieland Louiisovi sirotci, Taneční diskotéka Tomáše Nohejla.

Prodej vstupenek od 22. 1. 2007 na sekretariátě děkana a studijním oddělení PFF UP.

Cena 180 Kč.

Rezervace na tel.: 585 634 009, 585 634 014, 736 768 137.

Rektor UP ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčím dialog s posuzovateli jejich práce vyhlásuje

13. ročník veřejné literární soutěže pro studenty.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů; v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran; v oboru drama text hry; a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhovech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je 31. březen 2007.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvojují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektor UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2007 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát rektora UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Ve středu 21. 2. se ve Velké zasedací síni Rektorátu UP ve 13 hod. uskuteční

zasedání Akademického senátu UP.

Z připravovaného programu: návrh Vnitřního mzdového předpisu UP, informace o výsledku vnitřního auditu Uměleckého centra UP, poplatky spojené se studiem pro akademický rok 2007/2008 aj.

Zasedání akademických senátů veřejných vysokých škol jsou veřejně přístupná.

PROFESURY

Fakulta tělesné kultury

Děkan a Vědecká rada Fakulty tělesné kultury UP zvou všechny zájemce na **přednášku doc. MUDr. Václava Zemana, CSc.**, vedoucího Ústavu tělovýchovného lékařství na Lékařské fakultě UK v Plzni, na téma *Přínos tělovýchovného lékařství k rozvoji kinantropologie*. Přednáška se koná v rámci **řízení ke jmenování profesorem v oboru Kinantropologie** v průběhu veřejné části zasedání Vědecké rady FTK UP dne **5. 3. v 11 hod.** v zasedací místnosti FTK UP.

Hodnotící komise: prof. J. Riegerová, CSc. (předsedkyně; FTK UP), prof. D. Hamar, PhD. (FTVŠ UK Bratislava), prof. M. Kučera, DrSc. (2. LF UK Praha), prof. H. Rosolová, DrSc. (2. interní klinika FN Plzeň), prof. F. Vaverka, CSc. (FTK UP).

„Sweet sixties“ na olomoucké univerzitě

Na sklonku šedesátých let minulého století otrásl západní Evropu a USA mohutné studentské bouře. Vysokoškolská studenti inspirovaní intelektuálními hlasateli tzv. nové levice (např. Herbert Marcus, Franz Fanon či Regis Debrey) se radikálně pokoušeli – bohudík neúspěšně – zbourat to, co pracně budovala generace jejich otců. Český vysokoškolák samozřejmě se zájmem sledoval bouřlivé dění na západ od státních hranic, jenže se s ním většinou nezotožnil. Pražský, brněnský či olomoucký student totiž především nechápal, proč jeho generační vrstevník z Oxfordu a Sorbonny bourá mnohé, po čem naopak náš student bystrostně toužil, a to ještě pod ideovými egidami, které nápadně připomínaly prefabrikované příručky s povinné výuky marxismu-leninismu. „Rozzlobené“ dívky a mládence z protilehlých stran železného opony naopak sjednocoval odpor proti nekontrolovatelným mocenským centrům a vzdálené a samozřejmě nechápající (jak jinak) rodičovské generaci. Historie se opakuje. A tak i generace otců a matek studentských bouřliváků z konce let šedesátých snila po roce 1945 svůj sen – v Československu byl tento sen spojen zejména s dobou tolik přitažlivými komunistickými idejemi. Po roce 1956 začíná proces revize nekritické prorožimní podpory a obdivu, který vyvrcholil Pražským jarem. Snění této generace s konečnou platností ukončily okupační tanky. Ve Spojených státech se vojenští veteráni navrátili se z front druhé světové války přimkli ke svému spolubojovníkovi J. F. Kennedymu – chtěli Ameriku jinou a lepší. Jenže i tady přišla deziluze – dallaský atentát a zejména válka ve Vietnamu. A tak se představy a ideály těsně poválečné generace zhroutily především v konfrontaci s rostoucím počtem padlých, ale také s nonkonformními postoji a životním stylem svých potomků.

Na tomto společenskopolitickém pozadí vykristalizoval fenomén „sweet sixties“ – doslova „sladká léta šedesátá“, v českém kontextu ale nazývaný „bájná šedesátá“. Nedílnou (a do jisté míry určující a trvalou součástí) tohoto fenoménu je nebyvalý rozmach kultury. A to v plné míře platí i pro socialistické Československo, kde kulturní aktivity a produkty tohoto období nesporně náležejí k absolutní špičce české kultury vůbec. Příčiny tohoto stavu jsou mnohočetné a zcela určitě ještě budou zkoumány společenskými vědci všeho druhu. Při bližším pohledu na šedesátá léta však nemůže být pochyb o tom, že se tehdejší kultura vyvíjela v dialektické jednotě podpory a tlaku, která pro její rozvoj vytvářela optimální kultivační substanci. Stát a strana kulturu štědrě finančně podporovaly. Stát a strana do kultury více či méně ideologicky a mocensky ingerovaly. Současně ale se stát a strana stávaly také oblíbeným terčem pro nejrůznější jinotajné útoky „zakódované“ v kulturních produktech. Kultura tak substituovala neexistenci politiky i občanského života a přitahovala nebyvalou pozornost veřejnosti. Právě zde povstal mýtus o nebyvalé kulturnosti příslušníků českého národa, který vzal za své až návratem do „normálu“ po listopadu 1989.

Je pravda, že počátky studentského hnutí v českých zemích jsou spjaty s politicko-opoziční rolí. Jenže tato role se omezuje na početně nepatrné ostrůvky radikálních studentů na pražských vysokých školách. V Olomouci (a také v mimopražských vysokoškolských centrech) se vysokoškoláci účastnili rozmanitých kulturních aktivit, které ve výše naznačeném smyslu podporovaly a formovaly pokus o modernizační reformu z konce šedesátých let.

Na olomoucké univerzitě se začala situace „oteplovat“ až po odchodu děkana filozofické fakulty Jaromíra Langa na pražskou Univerzitu 17. listopadu; jeho odchod oslabil i do té doby neotřesitelné mocenské pozice Jaromíra Hrbka. V roce 1963 vzniklo kolem studentů filozofické fakulty (Jana Ovcáková, Bohuslav Matyáš, Bohumil Smrčka) studentské divadlo

Zápalka; B. Matyáš a B. Smrčka společně s Vítězslavem Švalbachem přesunuli na přelomu let svůj tvůrčí elán k vydávání kulturně politické revue s názvem *FLP revue* (písmena FLP značí tři tehdejší fakulty UP – filozofickou, lékařskou a přírodovědeckou; pedagogická fakulta vznikla v roce 1964). Tento měsíčník vycházel od ledna 1964 do listopadu 1965 v nákladu 150 kusů a na jeho tvorbu se podíleli i učitelé – zejména tehdy odborní asistenti – bohemisté Josef Galík a Lubomír Smiřický. Na další pokus o regionální kulturní časopis Olomouc čekala až do roku 1968, kdy ve městě vznikla externí redakce (Alena Štěrbová) brněnského časopisu *Index*. V jeho redakční radě současně zasedlo hned několik univerzitních osobností (J. L. Fischer, Oldřich Králík, Jiří Stýskal, Eduard Petřů, Miroslav Zahrádka, Alena Nádvořníková, Miloslav Trapl). Časopis skončil svoji existenci již na následujícím roce s příchodem tzv. normalizace.

V listopadu 1965 byl ve Švédské ulici otevřen Vysokoškolský klub. V legendárním „študáci“ se samozřejmě především pilo, hodovalo (oblíbeným menu se staly topinky a olomoucké syrečky) a vášnivě debatovalo. V programové nabídce ale současně nechyběli např. Hana Hegerová, Miroslav Horníček, Ladislav Fialka či Josef Škvorecký; své díla zde vystavovali třeba „poslední hanácký surrealista“ Vladimír Ženožička a dnes světově proslulý Ivan Theimer.

Pedagogové a studenti olomoucké univerzity (hlavně Zdeněk Milt a Jiří Stýskal) také výrazně formovali činnost tehdejšího filmového klubu, který v kině Pohraniční stráž (dnes Metropol; pamětníci si možná vybaví neonovou siluetu služebního psa, věrného to průvodce pohraničnicka, vyvedenou nad vchodem do kina) a v prostorách nynějšího Vlastivědného muzea uváděl nekomerční filmy pro náročného diváka. V roce 1966 se uskutečnil na UP první ročník filmové přehlídky populárně vědeckých filmů, který v následujícím roce ob-

držel název Academia film. Z univerzitních pedagogů stáli u jeho zrodu především Jiří Stýskal, Eduard Petřů, Alena Štěrbová a Miroslav Tomáš.

Olomoucká veřejnost vnímala emancipační snahy olomouckých studentů a jejich univerzity především prostřednictvím majálesů. O průběhu těchto studentských veselic jsme informováni překvapivě velmi kuse. Majálesy v Olomouci určitě nepatřily k „problémovým“, a to jak z pohledu vedení UP, tak z pohledu vyšších stranických orgánů. K omezenému konfliktu s příslušníky politické policie došlo pouze v roce 1966, kdy skupina studentů převážně z přírodovědecké fakulty představující ruské muziky a Skoty pochodovala v průvodu pod transparentem „Sovětský svaz – náš vzor!“. O rok později udivoval návštěvníky majálesu žlutý kabriolet se západoněmeckou poznávací značkou ověšený hrozem sličných studentek. To Vladimír Šlapeta (dnes profesor architektury na pražské ČVUT) dorazil se svými přáteli ze západního Berlína do Olomouce. Aby západně cizozemská poznávací značka nedráždila některé přihlížející, „ověsili“ automobil organizátoři Ivan Theimer a Miloš Kuraš (dnes spisovatel a publicista Benjamin Kuras) tuctem dívek majících za úkol strhnout pozornost diváků na své luzné křivky.

Nejslavnější olomoucký majáles proběhl v roce 1968. V májových dnech tohoto roku tančily v průvodu dívky v kostýmech pařížských grizetek kankán a spisovatel Josef Škvorecký jako král majálesu projížděl v kočáru taženém koňmi městem aplaudován tisícovkami nadšených Olomoučanů i návštěvníků našeho univerzitního města. Na pořádek dbala studentská policie se „štanglemi“ suchého salámu místo obušků. O tři měsíce později rachotily vyděšeným, ale i vzdorujícím městem vojenské automobily a tanky s bílým pruhem. „Bájná šedesátá“ definitivně skončila.

PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP

VYDAVATELSTVÍ UP

Lednová produkce

Cyrilometodějská teologická fakulta

Pojsl, M. (ed.): *Cisterciáci na Moravě*. Sborník. 1. vyd., 326 s.

Krumpolc, E.: *Antropický princip v dialogu mezi přírodními vědami, filozofií a teologií*. 1. vyd., 216 s.

Fakulta tělesné kultury

Karásková, V. (ed.): *AUPO. Gymnica*, vol. 36, no. 2. 1. vyd. 102 s.

Pedagogická fakulta

Goldmann, R., Cichá, M.: *Základy pediatrie pro pedagogy*. 1. vyd., 192 s.

Luska, J.: *Vývoj sluchu pro harmonii v ontogenezi*. 1. vyd., 164 s.

Klapil, P. (ed.): *Miscellanea doctorandica III*. 1. vyd., 106 s.

Režný, P.: *Od folklorních kořenů po soudobou hudbu*. Sborová tvorba Jiřího Pavlici. 1. vyd., 198 s.

Škorupská, H.: *Didaktika sociální práce*. 2. vyd., 58 s.

Právnícká fakulta

Černý, M. (hl. red.): *Acta iuridica olomucensis*. Vědecký časopis právníků. Vol. II (VIII), 2006. No. 3, pp. 97–144.

Malacka, M. (hl. red.): *Mezinárodní a srovnávací právní revue. International and Comparative Law Review* 15/2005. 1. vyd., 92 s.

Tomoszek, M. (hl. ed.): *AUPO. Supplementum 3 – 2006. Verfassungsvergleichung in Europa und Übersee*. 1. vyd., 132 s.

Lékařská fakulta

Jakubec, P.: *Cystická fibróza*. 1. vyd., 50 s.

Kolek, V.: *80 let respirační medicíny v Olomouci. 1927–2007*. 1. vyd., 26 s.

Přírodovědecká fakulta

Sedlák, P., Hobza, O.: *Digitální zpracování obrazu. Systém Idrisi32 Release Two*. 1. vyd., 86 s.

Institut celoživotního vzdělávání (FF)

Křípač, J.: *Dějiny světového filmu. Západoevropská poválečná kinematografie*. 1. vyd., 40 s.

Klusáková, V.: *Dějiny českého animovaného filmu*. 1. vyd., 46 s.

Zahnášová, M.: *Marketing 1, 2*. 1. vyd., 118 s.

Centrum celoživotního vzdělávání (PdF)

Klement, M.: *Práce s počítačem 1. Úvod do hardware a software*. CD + booklet. 1. vyd.

Klement, M.: *Práce s počítačem 3. Průzkumník Windows*. CD + booklet. 1. vyd.

Klement, M.: *Práce s počítačem 4. Microsoft Word pro začátečníky*. CD + booklet. 1. vyd.

Klement, M.: *Práce s počítačem 5. Microsoft Word pro pokročilé*. CD + booklet. 1. vyd.

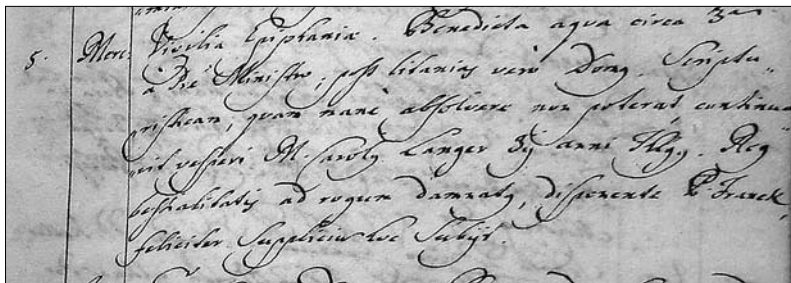
-kop-

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

44. SEIDEL (Seidl) Joannes (Jan), S.J., Phil. Dr., Theol. Dr. (* 12. 5. 1671 Paczków v Horním Slezsku, nyní v Polské republice – † 15. 9. 1742 Praha), rektor od 30. 11. 1722 do 26. 11. 1726

(I) Rodištěm v pořadí 44. rektora olomoucké koleje a univerzity Tovaryšstva Ježíšova P. Jana Seidela bylo dolnoslezské městečko Paczków, nalézající se nyní na území Polské republiky v Opolském vojvodství poblíž česko-polské státní hranice. V turistických průvodcích bývá Paczków nazýván vzhledem ke svému zachovanému opevnění „polský Carcassonne“ s aluzí na jihofrancouzské město proslulé svým pevným hradem a mohutnými fortifikacemi, jež se vyvíjely od přínaležitosti Carcassonne k římské říši ve 4. století n. l. až do druhé poloviny 13. století.

Gymnaziální vzdělání získal Jan Seidel, o jehož rodičích zatím nevíme nic bližšího, v Nise a zde také po absolutoriu rétoriky, posleďní třídy zdejšího jezuitského gymnázia, vstoupil 27. září 1688 do Tovaryšstva Ježíšova. Když prošel brněnským noviciátem, byl řádovými představenými poslán do jezuitské koleje sv. Klimenta na Novém Městě Pražském, aby studoval na Filozofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity. Aprobaci pro učitelské působení na nižších řádových školách získal Jan Seidel v Praze 28. září

▲ Záznamy ve svém rektorském diariu psal P. Jan Seidel kaligraficky, přičemž vysušoval inkoust opalizujícím posypátkem. Ke dni 5. ledna 1723 uvedl: „5. Merc. Vigilia Epiphania. Benedicta aqua circa 3^{am} à Pre' Ministro; post litanias verò Domq. Scripturísticam, quam mane absolvere non poterat, continuavit vesperi M. Carolus Langer 3ij anni Thlq. Req. bestialitatis ad rogam damnatq. disponente P. Franck, feliciter Supplicium hoc Subijt. (5. Merkurův [den, tj. středa]. Předvečer Zjevení [Páně]. Požehnaná voda kolem 3. páterem ministrem [hospodářským správcem koleje] po litaních pouze domu [tj. jezuitské komunity]. [Ve zkoušce z] nauky o Písmu sv., kterou ráno nedokázal absolvovat, večer pokračoval magistr Karel Langer, bohoslovec 3. ročníku. Obžalovaný z pohlavního styku se zvířetem, odsouzený [k upálení] na hranici, jenž byl připraven [na smrt] páterem Franckem, šťastně podstoupil tuto popravu.“ Moravský zemský archiv v Brně, fond E 28 – Jezuité Olomouc, sign. II/5, fol. 220r

1690; roku 1794 vedl přípravnou třídu (tzv. rudimenta) jezuitského gymnázia v Chomutově a byl též činný jako vizitátor řádových domů. Po studiu teologie na Teologické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, při nichž získal kněžské svěcení, odešel P. Jan Seidel do Vratislavi, kde na tříletém filozofickém běhu při zdejší jezuitské koleji vyučoval roku 1703 etice a v letech 1704 až 1706 filozofii, spravoval rovněž kolejni knihovnu, byl představeným semináře, exhortátorem a zpovědníkem. Ve Vratislavi 2. února 1706 též složil čtyři slavné sliby jezuitského profesora.

Roku 1708 se s P. Janem Seidelem setkáváme na teologické fakultě olomoucké jezuitské univerzity – působil tu jako profesor morální teologie, prezes duchovních alumnů (papežských a biskupských stipendistů) v konviktu, prezes kongregace (zbožného bratrstva) Navštívení Panny Marie, exhortátor a „resolutor casuum“, tzn. posuzovatel životních případů z duchovního hlediska. Následujících osm let trávil P. Jan Seidel v pražském Klementinu a současně na teologické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity. V roce 1709 přednášel teologii morální a roku 1710 i kontroverzní (polemickou) teologii, roku 1711 byl profesorem *Pisma sv.* a děkanem teologické fakulty, v letech 1712–1717 profesorem spekulativní teologie, od roku 1715 též seniorem teologické fakulty, examínátorem, kolejním a akademickým konzultorem. Přitom pilně publikoval – od roku 1714 do roku 1717 vyšlo tiskem celkem osm Seidelových teologických spisů, např. roku 1715 *Liber generationis Jesu Christi, filii David [...]*, tj. *Knihy rodu Ježíše Krista, syna Davidova [...]* a v roce 1717 spis oslavující pražskou metropolitní kapitulou u sv. Víta. V následujících letech, kdy P. Jan Seidel zastával významné řádové a univerzitní hodnosti, se mu na teologické spisování zřejmě nedostávalo času a síl.

Nejprve, a to od 9. listopadu 1717 do 26. ledna 1721, stál P. Jan Seidel jako rektor v čele jezuitské koleje ve Vratislavi u Panny Marie na Písku a současně jako „rector magnificus“ řídil Leopoldinu – vratislavskou jezuitskou univerzitu, založenou 21. října 1702 římskoněmeckým císařem Leopoldem I. (1640–1705). Následujícím rektorským působením P. Jana Seidela byla jezuitská kolej v Kladsku, a to od 30. ledna 1721 do listopadu roku 1722.

Rektorem jezuitské koleje a univerzity v Olomouci byl P. Jan Seidel promulgován 30. listopadu 1722. K jeho předním úkolům, a to i jako „prefekta stavby“, náleželo dobudování jezuitské koleje a Nového konviktu. Ze Seidelova kaligraficky psaného diaria se do-

dově [Starého] konviktu). Vedle představitelů Tovaryšstva Ježíšova – rektora, regenta konviktu a P. Jana Absolona – se jednání komise účastnili za městskou radu senátoři Tomáš Benda, Jan Handl, Ludvík Beck, syndik (městský právník a písař) Antonín František Xav.

Stiller (1673–1740; o A. F. X. Stillerovi viz Spáčil, VI.: *Pisaři a kanceláře města Olomouce do roku 1786*, Olomouc 2001, s. 356–357) a královský rychtář Sulpicius Servilián Günther. Rektor Seidel ve svém diariu s uspokojením konstatuje, že senátoři zaujali vůči dostavbě konviktu příznivé stanovisko, nikoli však rychtář Günther – „propter Domum Uxoris Suae e regione Síta“ (kvůli domu své manželky stojícím v okolí“ (podle Natherovy *Die Ölmützer Häuserchronik*, vydané Univerzitou Palackého v roce 2006, koupil v roce 1711 městský syndik a radní Sulpicius Servilián Günther od své druhé manželky Barbary, ovdovělé Kaupeové z Dittersbachu, rozené Metzburgové, nárožní dům U Zlatého beránka v Nožířské ulici, nyní Denisova ul. 32, za 3 600 moravských tolarů, 30. dubna 1720 zakoupil i dům sousední za 625 zlatých a oba do-

vidáme, že 23. dubna 1723 „murarii ingressi fundamenta in ambitu refectorio continuo (zedníci započali základy v chodbě vedoucí k [budoucímu] refektáři“, ke stavbě refektáře nalézajícímu se ve východním bočním křídle koleje však došlo až roku 1725. Dne 17. ledna toho roku totiž rektor Seidel zaznamenal, že vyzval olomouckou kapitolu, aby vyslala své zástupce ke komisionální prohlídce staveniště, aby se zamezilo budoucím neshodám – s kolejí totiž v těch místech sousedila již neexistující kanovnícká rezidence zvaná „Holštýnská“, zatímco na průčelní křídlo jezuitské koleje navazovala „residentia Salburgiana“ (nyní náměstí hrabětem Salburgem (?–1692). Komisaři delegovaní kapitolou si prohlédli staveniště kolejního refektáře 3. února a 14. února 1725 obdržel rektor Seidel od kapituly písemné potvrzení, že vůči bourání starého a vybudování nového kolejního refektáře nejsou námítky, pokud sousedící kanovnícká rezidence nebude narušena. Výzovou refektáře a knihovny svěřil P. Jan Seidel olomouckému malíři Janu Kryštofu Handkemu (1694–1774), jenž si roku 1721 koupil za 1850 zlatých dům ve Ztracené ulici (č. 10), 8. ledna 1722 byl přijat za olomouckého měšťana a 7. února 1722 se oženil s vdovou po olomouckém malíři Ferdinandu Nabothonu (1764–1714) Marií Alžbětou (1686–1742). Ve svém německém životopise (vydaném spolu s českým překladem L. Mičákem r. 1994) Handke uvádí: „V roce 1725 jsem na příkaz Jeho Magnificence důstojného pána P. Jana Seidela, rektora akademické a biskupské koleje, vymaloval refektář. Smloueno 800. zl. [...] V roce 1726 jsem opět na příkaz Jeho Důstojnosti pana Jana Seidela vymaloval v koleji knihovnu. Smloueno za to 1000. zl., okna neobyčle.“ Handkeho malby v jezuitské koleji, nyní budově Vojenského správního archivu na náměstí Republiky, se bohužel nedochovaly.

Počátky výstavby Nového konviktu, propojivšího univerzitní budovu se Starým konviktem, jsou v odborné literatuře kladeny do roku 1721, ale podle záznamu v Seidelově diariu se teprve dne 23. února 1724 sešla na staveništi Nového konviktu komise svolaná regentem jezuitského konviktu P. Michaelem Thomase, „ratione Spatij ab angulo scholarum“ ad aedificium usq₃ Convictq₃ (ohledně prostranství od nároží škol až k bu-

my spojil; zemřel jako královský rychtář 20. listopadu 1729 – viz též Spáčil, VI., cit. dílo, s. 189–191). Güntherovy námítky nebyly vzaty komisí v potaz, a tak se uražený Günther neúčastnil následující společné večere členů komise.

Dne 22. července 1724 světící biskup František Julius hrabě Braida (1654–1729) konsekroval základní kámen nové konviktní kaple Božího Těla, o jejímž zasvěcení a výzdobě bylo rozhodnuto v lednu toho roku. Až koncem dubna 1725 se započalo s bouráním konviktního pozdně gotického kostelíka („tempellum“), aby na jeho místě mohla vyrůst barokní novostavba konviktní kaple. Výstavbu Nového konviktu realizoval olomoucký stavitel Wolfgang Reich (asi 1680–1730).

Z deníku P. Jana Seidela plyne, že v letech jeho rektorátu se jezuitští studenti hojně věnovali divadlu; názvy provozovaných her však rektor Seidel zaznamenal jen výjimečně. Divadelní hry předváděné studenty jezuitských škol bvaly vydávány tiskem, a to buď jako jejich periody, periakty neboli synopse (obsahy), nebo jako libreta včetně soupisu nejúčastnějších osob a jejich obsazení; jména autorů her nejsou bohužel zpravidla uváděna. Tyto tisky se rozdávaly před inscenací divákům. Ne vždy však bylo divadelní představení veřejné – například 4. února 1723 se v jídelně jezuitské koleje hrálo „pro Nostrorum (pro naše, tj. jezuitů)“ zbožné melodrama (tj. hra s recitativy a zpívanými výstupy), „quondam a Pre Liebstein, priguam in Sinis discederet, compositum (druhdy složené páterem Liebsteinem, dříve než odecestoval do Číny)“, zatímco v konviktu téhož dne předvedli alumní kanovníkům a některým příslušníkům olomoucké nobility divadelní hříčku („Actiuncula“) bližší neurčeného obsahu. O P. Leopoldu Liebsteinovi je známo, že se narodil 20. ledna 1667 v Nise, do Tovaryšstva Ježíšova vstoupil 14. října 1685, působil jako profesor humanior a filozofie a od roku 1707 pobýval pod čínským jménem Le na císařském dvoře v Pekingu, kde 26. dubna 1711 zemřel.

Prof. J. Fiala, CSc.

(Pokračování příště)

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

Hrozivá úroveň studentů UP – circulus vitiosus?

Se zájmem jsem si přečetl článek RNDr. Rolčíka (ŽUP 13/16, s. 8–9) a následně reakce Ing. Jurečky (ŽUP 14/16, s. 9), PhDr. Urbáška, RNDr. Grima a doc. Opatrného (ŽUP 15/16 s. 8 a 9). Všechny příspěvky se věnují poněkud ožehavé a stále tabuizované problematice úrovně studentů UP, a to jak na „vstupu“, tak na „výstupu“. Roznětkou k sepsání následujícího příspěvku byla věta „... Každoroční zájem o studium na Univerzitě Palackého, jedné z nejstarších univerzit ve střední Evropě, přesahuje kapacitní možnosti jejich fakult. Tento aspekt však potvrzuje jedno – její prestižní postavení...“ publikována v ŽUP 14/16 s.4.

Na úvod bych snad poznamenal, že mé zkušenosti nejsou příliš odlišné od zázitků dr. Rolčíka. S čistým svědomím mohu prohlásit, že okolo 30 % studentů Lékařské fakulty bez pomoci kalkulačky nebo mobilu nevnásobí číslo deseti. K postřehům dr. Grima lze snad dodat, že existuje gaussovské rozdělení, tj. přibližně stejný počet studentů s extrémní charakteristikou (génus vs mentálně insuficientní); problémem však je, kde v absolutním měřítku leží ten křížený průměr.

Základní otázky tedy zni: Je stále rostoucí počet absolventů UP (nebo VŠ obecně) pozitivní a žádoucí? Je stále rostoucí počet absolventů UP resp. žadatelů o studium na UP opravdu známkou vysoké kvality UP? Je nezpochybnitelné, že vzdělanost společnosti je zárukou jejího rozvoje, rozkvětu, blahobytu a budoucnosti, a to jak v kontextu kulturním a politickém, tak v kontextu vědecko-technickém. V současnosti, tedy na začátku nového století, považují z tohoto pohledu za klíčové to, jaká část populace by měla mít vysokoškolské vzdělání. Neznám přesná čísla, která platí pro naši zem, zkusme se však ohlédnout za loňskými událostmi ve Francii. V padesátých a šedesátých letech se podíl vysokoškolsky vzdělané populace pohyboval v rozmezí 10–12 %. V oné době tyto lidé tvořili elitu francouzské společnosti (lékaři, inženýři, vědci, profesori atd.) a jakožto lidé s vysokoškolským diplomem měli zajištěné dobré ekonomické zabezpečení i politické postavení. Cílem tehdejších vlád bylo zvyšovat vzdělanost společnosti a tyto cíle byly plněny. V roce 2006 se pohyboval počet Francouzů s VŠ vzděláním v rozmezí 60–65 %. Ovšem došlo k něčemu, k čemu dojít muselo: k jeho plošné degradaci. Elita nemůže a priori tvořit 65 % společnosti! Nastaly problémy se zaměstnáváním absolventů, následované rozčarováním, že přestaly platit jistoty, které platily v době, kdy vzdělání bylo větší vzácností. Společnost nutně potřebovala a vyžadovala zručného automechanika, instalatéra, truhláře nebo malíře pokojů, a nikoliv dalších x-tisíc nezaměstnatelných absolventů neatraktivních vysokoškolských oborů. Ve snaze zlepšit situaci chtěla tehdejší vláda situaci řešit legislativní akcí, ale došlo ke stávkám a nepokojům. Ve stejném začarovaném kruhu se nacházíme nyní my. Motto „Vzdělání (a bezplatně!) pro každého, nejen pro elitu“ nutně popírá platnost rovnice vzdělání = příslušensství k elitě; a tedy i touhu se vzdělat s cílem být elitou.

Dr. Urbášek ve svém článku hovoří o trendech v euroatlantickém prostoru a současnou situaci dává do kontextu s demografickými trendy. Z pohledu demografického by ale logicky mělo docházet k opačné situaci. Baby-boomers z 70–80. let již vysoké školy absolvovali a měli bychom se tedy potýkat spíše s nedostatkem studentů, než s jejich přebytkem.

Dalším faktorem, který přispívá k nedobré kvalitě VŠ studentů, je samotný systém financování vysokých škol. Stále platí, že čím více projde univerzitou studentů, tím více ta dostane peněz. Nezáleží na tom, zda absolvent je špičkový odborník, nebo analfabet. Výjimkou na naší univerzitě je Přírodovědecká fakulta, kde díky tradičně nízkému počtu uchazečů/absolventů ve vysoce specializovaných oborech museli principiálně změnit přístup k hospodaření. Dnes stojí z velké části na grantech a mohou preferovat kvalitu před

kvantitou. Velkou výzovou do budoucna je financování univerzit soukromými subjekty a nadacemi přímo nebo prostřednictvím místních samospráv.

Pokud se nezmění přístup společností ke vzdělání a vzdělávání, bude se stále více roztáčet smrtící spirála nekvality. Výsledky sklízíme již dnes, kdy spousta existujících a nově vznikajících bakalářských oborů jen suplují špatně odvedenou práci středních škol a dále roztáčí spirálu degradace a nekvality.

Zpět k úvodní otázce. Je opravdu vysoký zájem o zboží známkou kvality tohoto zboží? Nebylo by pro budoucnost UP lépe investovat do „obrácené spirály“ ve stylu amerických univerzit? Čili do rostoucí kvality vzdělání a výzkumu, a nikoliv do rostoucí kvantitativní ceny degradace kvality? Klíčovým kritériem je uplatnění absolventů UP na trhu práce – tj. zpětná vazba investice do vzdělání, další tabuizované téma v naší

Ten sociální fond...

„Využijme jej na penzijní připojištění!“, zní na stránkách ŽUP od odborářů, mají-li se vyjádřit k sociálnímu fondu. Proč ne – ať tak učiní, kdo má zájem. Osobně si ale myslím, že zaměstnanec by měl mít maximální volbu ve využití těchto nezdaněných prostředků. Penzijní připojištění nemusí být špatné – ale taky ne optimální pro každého. Jejich výnosnost bývá jen lehce nad inflací a jsou tak zajímavé spíše z krátkodobějšího hlediska pro svou poměrnou stabilitu. Nejvhodnější budou pro ty, co se těší zhruba za pět let do důchodu. Kdo bude v práci déle a nehodlá zůstat na krku svým dětem či živořít pod státní penzí, může mít větší šanci, když si bude volně peníze ukládat do rozumně diverzifikovaného akciového portfolia, nebo akciových podílových fondů. A nedané příspěvky ze sociálního fondu využije třeba na lístky na bazén či do divadla.

Pro příklad jednoduchý výpočet: předpokládejme, že zaměstnavatel dnes může zaměstnanci uvolnit navíc 2 000 Kč – tisíc půjde do mezd a tisíc do sociálního fondu. Z té mzdové tisícikoruny ovšem zbyte nakonec zaměstnanci jen asi 480 Kč, protože 260 Kč musí zaměstnavatel poslat státu formou odvodů a ze zbylé hrubé mzdy je cca 93 Kč zdravotní a sociální „pojištění“ a 167 Kč daň. Tisícikoruna do sociálního fondu se nedaní. Řekněme, že pan A má do důchodu 20 let, za

společnosti. Být držitelem vysokoškolského diplomu by měla být podmínka nutná ne však postačující pro adekvátní uplatnění na trhu práce. Nechlubme se tím, kolik studentů vyplnilo přihlášku ke studiu na UP. Ptejme se raději, kolik naše alma mater ve stejném roce vyprodukovala nezaměstnaných a nezaměstnatelných absolventů. Kolik procent absolventů pracuje v oboru, který vystudovali a kolik jich zúročuje vzdělání hrazené daňovými poplatníky? Nepišme stále sami o sobě, jak jsme dobří. Ptejme se spíše, co o nás říkají ostatní.

Rád bych se dočkal toho, aby se studenti hlásili na olomouckou univerzitu proto, že ta je pověstná svou kvalitou a o jejich absolventech se ví, že mají vysoké šance společenského uplatnění, a ne proto, že se nedostali na jinou školu...

Doc. Z. Dvořák, Ph.D.,
Ústav lékařské chemie a biochemie LF UP

480 Kč si koupí lístek do divadla a tisícikorunu ze sociálního fondu si nechá poslat na penzijní připojištění. Pokud je výnos penzijního fondu jedno procento nad inflaci (řekněme inflace 3%, výnos fondu 4%), bude kupní síla té investované tisícikoruny zhruba 1 220 Kč v dnešních cenách. Řekněme, že pan B má také 20 let do důchodu, ale z tisícikoruny ze sociálního fondu si koupí lístky do divadla pro sebe i pro manželku (nebo přítelkyni) a ještě třeba program. Těch 480 Kč z čisté mzdy pak zainvestuje do akcií. Tam se to sice houpe, ale z dlouhodobého hlediska se výkyvy vyrovnají a není nereálné počítat s průměrným výnosem 5 % nad inflací (řekněme 3% inflace a 8% výnos). Pan B tak může v dnešních kupních cenách očekávat zhodnocení na cca 1 270 Kč. Oba mají v důchodu zhruba stejně, ale pan B mohl udělat radost nejen sobě, ale i manželce (či přítelkyni).

A i kdyby se pan C rozhodl, že bude v důchodu třít bídu s nouzí ale teď se půjde z výplaty i sociálního fondu rozšoupnout na dovolenou, nejsme snad dospělí lidé, abychom nesli odpovědnost za své konání? Proč lidem na vysoké škole diktovat, jak mají využít své prostředky a nedat jim v rozhodování maximální volnost?

Doc. T. Opatrný, Přírodovědecká fakulta UP

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

17. ÚNORA

Pravidla publikační činnosti vytváření citačního aparátu podle platných norem. Kurz. ÚOPA.

17.–18. ÚNORA

Praliny: pražská liga v improvizaci nyní. Turnaj v improvizaci. UC UP, Divadlo Konvikt.

19. ÚNORA

2. výročí divadla Tramtarie. Divadlo Tramtarie (Hynaisova 11), 19.30 hod.

Prof. I. Chajda, DrSc. (PřF UP): **What is a logic, what are the states?** Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PřF UP (Tomkova 40), posluchárna č. 301, 13 hod.

20. ÚNORA

Prof. J. Městecký, M.D., Ph.D.: **Slizniční imunologie a HIV infekce.** Přednáška Posluchárna Dětské kliniky (Rotunda) LF a FNO, 14.15 hod.

20.–21. ÚNORA

Přehlídka Monodramat. UC UP, Divadlo Bílá Nora a Divadlo Konvikt.

20.–22. ÚNORA

Medicina založená na důkazu – základní teoretické principy. Knihovna ÚPL LF UP.

21. ÚNORA

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci. Teoretické ústavy LF UP (Hněvotínská č. 3), 16 hod.

Klinický seminář hematologie. Posluchárna Dětské kliniky LF a FNO, rotunda.

Palp fikšn: historky z podsvětí (kabaret). Divadlo Tramtarie (Hynaisova 11), 19.30 hod.

Návrat (Vozvraštění) A. Zvjagincev, 2003. Filmový klub. Pastiche filmz. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

22. ÚNORA

Staň se bubnem! Kurz bubnování na džembé. PdF UP (Purkrabská ul.), 18 hod.

23. ÚNORA

1. kartografický den. Zasedací místnost Děkanátu PřF UP (tř. Svobody 26).

-red-